

Na zijn oproep te bidden om arbeiders voor de grote oogst roept Jezus zijn twaalf leerlingen bij zich, verleent hen de macht om onreine geesten uit te drijven en iedere ziekte en elke kwaal te genezen. De twaalf worden bij naam en toenaam door Mattheus genoemd. En wanneer Jezus hen uitzendt geeft hij hun instructies voor hoe te reizen en hoe te handelen.

Dit gedeelte van de evangeliëlezing van vanmorgen bracht mij enigszins in verlegenheid. En misschien is het u bij het horen van de lezing ook zo vergaan.

Want wat kan of wat moet die uitzending van de twaalf voor ons betekenen. Kunnen we of moeten we daarin de oproep horen om als geloofsgemeenschap missionair te zijn?

En betekent dat dan ook dat we daarbij de instructies van Jezus aan de twaalf op volgen?

Maar zien we dat voor ons, dat we onaangekondigd en ongenodigd bij volstrekt vreemde mensen aan bellen? Om met hen over Jezus te praten?

In de samenleving van toen kon het blijkbaar, dat Jezus met zijn twaalf leerlingen trok van stad naar stad en van dorp naar dorp in Galilea, toch de landstreek die bekend stond als het land van de armen! Hoe ging dat met hun onderdak? Met hun voeding?

En het kon toen blijkbaar, dat scharen van enige duizenden zich van heinde en ver op weg begaven om een woord van Jezus op te vangen, of van Hem genezing te ontvangen voor wie ze met hun ziekten en kwalen tot Hem brachten.

Toen kon het blijkbaar dat Jezus met slechts een paar broden en vissen voedde, vóór hen de terugreis naar thuis te laten beginnen.

Toen kon dat. Maar nu?

De samenleving waarin dit verhaal speelt verschilt hemelsbreed van de onze. Kende niet de voor die van ons kenmerkende diversiteit in geloven, in culturen, in landen van herkomst. De Thora van Mozes gold als grondwet, en de daaruit voortvloeiende voorschriften, maatregelen en verordeningen waren de grond voor het leven van een homogene samenleving.

De opdracht van Jezus om zich niet in te laten met heidenen en de steden van de Samaritanen te mijden laat zich niet verenigen met ons verzet tegen het etnisch profileren!

En wat betreft de beperking tot de verloren schapen van het volk van Israël, welk een verruiming om in de laatste verzen van het Mattheusevangelie Jezus bij zijn afscheid zijn leerlingen te horen opdragen om alle volkeren tot zijn leerlingen te maken, hen te dopen en hen te leren onderhouden wat Hij hen heeft opgedragen.

Ik realiseer me dat ik er niet van uit moet gaan dat we in de evangeliën te maken hebben met biografieën van een zekere Jezus van Nazareth, die ik dan ongehinderd kan bevragen naar de historische betrouwbaarheid of waarheidsgetrouwe weergave van feiten!

Maar dat de evangelisten in en met hun verhalen er van willen getuigen hoezeer de verhalen in de oergemeente met herinneringen aan het leven en optreden van Jezus op hen zoveel impact heeft gehad dat ze niet anders kunnen dan schrijven wat ze geschreven hebben.

Misschien is het u zopas ook opgevallen dat wanneer Mattheus een opsomming geeft van de twaalf, hen apostelen noemt, - voor het eerst én voor het laatst. En hen daarmee als het ware al plaatst in de geschiedenis van het verhaal én van de beweging van Jezus, - ná Jezus.

Wie weet, een correctie, een bijstelling van de beschrijving van Lucas van de vroege geschiedenis van die beweging in zijn Handelingen der apostelen, waarin slechts twee van de twaalf genoemd, Filippus en Petrus?!

Wanneer het gaat om inspiratie voor ons nu en hier moeten we neem ik u mee naar het begin van de evangeliëlezing van vanmorgen, naar wat er geschreven staat vóór de oproep van Jezus om arbeiders te bidden voor de oogst.

Daarin gaat Jezus van stad naar dorp met het goede nieuws van het koninkrijk van God en als teken daarvan iedere ziekte geneest en elke kwaal.

En wat daarin vooral raakt is dat toen Hij de mensenmenigte zag, medelijden voelde met hen, omdat ze er uitgeput en hulpeloos uitzagen, als schapen zonder herder.

Dat raakt omdat wanneer ik denk aan wat de essentie is van ons gemeente-zijn, van ons kerk-zijn, aan wat in onze samenleving hier en nu ons recht van bestaan geeft, dan is dat empathie, bewogenheid, medelijden.

En dan niet dat neerbuigende, alsof wij de koers weten die we hebben te gaan, alsof wij 'het' hebben en 'het' weten. Maar omdat wij geïnspireerd door het verhaal van Jezus er willen zijn voor onze samenleving nu.

Niet om wie dan ook in die samenleving ongevraagd en ongenodigd te overvallen met het verhaal van Jezus. Maar wel om in die samenleving te staan voor waar Jezus voor stond.

En wat dat was, Mattheus had het niet treffender, raker of doeltreffender en tegelijk niet eenvoudiger in een zin weten te vangen: toen Jezus de menigten zag voelde hij medelijden met hen. Hij zag in hen schapen zonder herder,

Het is vooral ook om dat laatste dat het raakt.

Want wie onze eigen samenleving ziet en ook die van heel onze wereld, wie herkent dan niet dat beeld van schapen zonder herder?

O zeker, zelf zich als zodanig opgeworpen herders genoeg, meer dan genoeg, -maar zijn ze het werkelijk? Begaan met de mensen voor wie zij er zeggen te zijn?

Is het beeld van onze samenleving en van die van all over the world niet een samenleving, losgeslagen van zijn wortels? Zonder een gemeenschappelijk verhaal? Zonder visie, zonder perspectief, zonder onderlinge verbondenheid?

Een samenleving waarin de humaniteit dreigt het onderspit te delven?

Misschien dat het ons daarom raakt, dat medelijden van Jezus bij het zien van de menigten! Als betreft het schapen zonder herder, uitgeput en hulpeloos?

Misschien dat het ons daarom hoog zit dat verhaal van de evangelisten over Jezus, en dat dat verhaal voor ons daarom de grond onder ons bestaan is.

Misschien dat het ons daarom hoog zit dat verhaal van de evangelisten over Jezus dat wij net als de twaalf van toen, toen die na Jezus zich bewust werden van hun roeping én bestemming als apostelen, gezonden, wij het verhaal over het leven en optreden van Jezus ons toe-eigenen, inhaleren.

Met een evangelie als dat van Mattheus.

Dat een Bergrede kent met woorden van Jezus waarin zijn empathie met de mensen een stem gevonden heeft.

Of in de gelijkenis uit dat evangelie, waarin een koning rechtsprekt en vraagt aan wie voor hem staan, waar was je toen ik honger had, dorst? Toen ik vreemdeling was, naakt, ziek en in de gevangenis?

We staan als gemeente, als kerk, als beweging van Jezus, wat verloren met ons verhaal in een samenleving die zich laat kenmerken als een geseculariseerde, gefragmenteerde en gepolitiseerde wereld, als een samenleving zonder bindend en grondend verhaal, zonder visie. En daardoor met in zich het gevaar van een onmenselijke wereld.

Maar als ik me iets wil laten gezeggen door het evangelie, dan is dat dat wij ons met het door ons geïnhaleerde verhaal van Jezus niet naar de kant moeten laten duwen.

Ons blijvend bewust moeten zijn, dat leerlingen geen leerlingen blijven, want geroepen tot apostelen.

We staan ergens voor.

We hebben ergens voor te staan.

Want als we in de psalm waarmee we begonnen over God zingen, 'hoe heerlijk en verheven hebt Gij uw naam op aarde uitgeschreven', we hebben het dan over ons mensen.

Hoe zou God zonder ons zijn Naam uit kunnen schrijven in onze geschiedenis?

Als er iets is waar de evangelisten met hun verhalen over Jezus mij van heeft overtuigd, dan is het dat!

=====

Ds Fokke B. Fennema